

PODLASKIE

3848

1. Obiekt

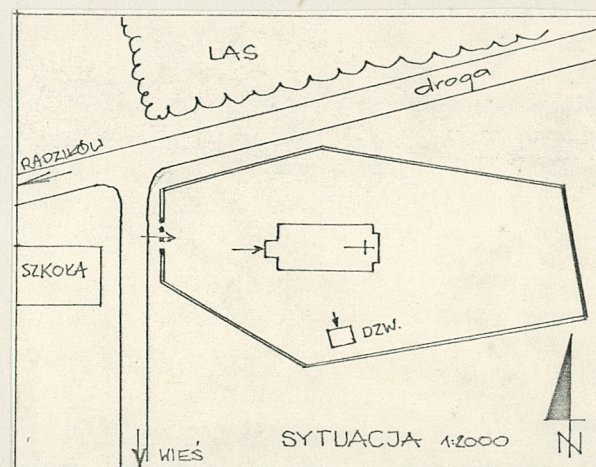
2. Czas powstania

3. Miejscowość

484/1 KOŚCIÓŁ FILIALNY P.W. SW. BARBARY

1739

K R A M A R Z E W O

4. Adres

Kramarzewo

nr hipoteczny .....

5. Przynależność administracyjna

województwo łomżyńskie

gmina Radziłów

pow. GRAJENO

6. Poprzednie nazwy miejscowości

7. Przynależność administracyjna przed 1.VI.1975

białostockie

województwo .....

powiat Grajewo

8. Właściciel i jego adres:

Parafia rzym.-kat.

w Radziłowie

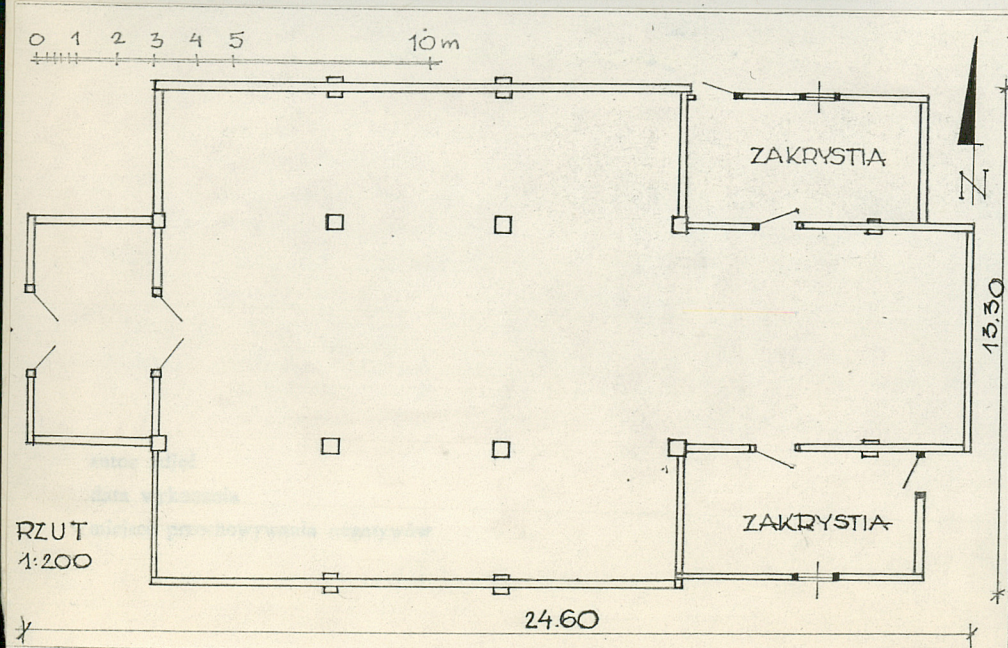
9. Użytkownik i jego adres:

Parafia filialna

w Kramarzewie

10. Rejestr zabytków

Nr. 18/114 data 28 04.1958

12. Autorzy, historia obiektu, określenia stylu

Zbudowany w 1739 r. w Radziłowie przez proboszcza Jakuba Tafiłowskiego, częściowo przy użyciu drewna ze starego kościoła.

1760 - oszalowanie kościoła

ok.1811 - kolejny remont m.in. nowym dachem i podłogi w zakrystii

1822 - remont generalny obiektu: wymiana podwalin ściany zachodniej, wymiana podłogi w nawie, nowy sufit, częściowa wymiana okien, nowy grzebnik w nawie, nowe ołtarze

1870-79 odnowienie wnętrza kościoła

1962 - kolejny remont

1982 - przeniesienie kościoła do Kramarzewa.

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, dach, wnętrze, wyposażenie, instalacje)

Sytuacja - kościół posadowiony w centrum wsi na płaskim terenie, naprzeciw szkoły podstawowej, przy drodze asfaltowej do Radziłowa. Orientowany.

Materiał i technika - drewniany, konstrukcji zrębowej, szalowany; na podmurówce z kamienia polnego i cegły. W nawie głównej i prezbiterium sklepienie pozorne kolebkowe; w nawach bocznych zakrystii, kruchcie i składziku stropy płaskie. Więźba drewniana krokwiowo-jętowa ze stolcami. Dachy kryte gontem, sygnaturka blachą miedzianą. Schody drewniane. Podłogi białe. Okna pojedyncze, wielokwaterowe typu witrażowego, nieotwierane. Drzwi zewnętrzne klepkowe, szalowane rombami; z kruchty do nawy deskowe, spągowe.

Rzut - kościół na planie prostokąta trójnawowy. Korpus murowany, trójkondygnacyjny o kształcie zbliżonym do kwadratu; prezbiterium prostokątne, z obu jego stron prostokątna zakrystia i składzik. Prezbiterium równe szerokością nawie głównej, zamknięte prostą ścianą. Od zachodu ryzalitowo wysunięta prostokątna kruchta, nad nią chór muzyczny.

Bryła - korpus murowany, prezbiterium i ryzalit zach. pod wspólnym dwuspadowym dachem. Zakrystia i składzik o wysokości 1/3 korpusu nakryte dachami pulpitowymi. Na zetknięciu nawy i prezbiterium czworoboczna sygnaturka z dachem stożkowym.

Elewacje - szalowane deskami pionowymi, spoiny oblistwowane. Fasada w części ryzalitowej trójkondygnacyjna, dzielona daszkami okapowymi. W przyziemiu prostokątny otwór głównego wejścia, wyżej na osi okno zamknięte półkoliście, nad nim mniejsze także zamknięte półkolem. Ryzalit fasady zwieńczony trójkątnym, gładkim szczytem. Części boczne fasady dwukondygnacyjne, gładkie, zwieńczone półszczytami. W elewacjach bocznych korpusu po trzy prostokątne zamknięte półkolem okna. Ściany korpusu i prezbiterium wzmocnione lisicami. Elewacja tylna zbliżona do fasady, z jednym tylko oknem /w trzeciej kondygnacji/. o kształcie powstałym z przecięcia kwadratu z okręgiem.

Wnętrze - typu halowego. Nawa gł. i prezbiterium o analogicznej wysokości. Nawa gł. wydzielona od bocznych parami słupów połączonych arkadami o łuku odcinkowym. Chór muzyczny nad kruchtą, z parapetem w części środkowej trójbocznie wysuniętym. Belka łącząca profilowana.

Wyposażenie - ołtarz główny i dwa boczne w typie późnobarokowym, ok. 1870; ambona w kształcie łodzi późnobarokowa, 1781; prospekt organowy o charakterze barokowo-klasycystycznym, 1839.

Instalacje - elektryczna, odgromowa.

14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa 273 m2	16. Przeznaczenie pierwotne sakralne	17. Użytkowanie obecne sakralne
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja 1962 - wymiana więźby dachowej, naprawa stolarki okiennej i drzwiowej, wymiana oszalowania, polichromia wnętrz wg projektu Stanisława Długozima 1982 - przeniesienie kościoła do Kramarzewa jako filialnego parafii Radziłów.		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) Stan zachowania obiektu w chwili obecnej - b.dobry	
20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie			

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

22. Bibliografia

23. Źródła ikonograficzne i fotografie (rodzaj, miejsce przechowywania sygnatury)

24. Uwagi różne

25. Wypełnił

26. Sprawdził

1. Miejscowość

KRAMARZEWO

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

Kościół

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

Aktualizacja stanu zachowania obiektu, listopad 2001

4. Adres:

Kramarzewo - kościół parafialny

5. Przynależność administracyjna:

województwo: podlaskie

powiat: grajewski

gmina: Radziłów

8. Właściciel i jego adres:

Parafia rzymsko-katolicka w Radziłowie

9. Użytkownik i jego adres:

Parafia rzymsko-katolicka w Radziłowie

19. Stan zachowania: - dobry

Widok elewacji południowej - frontowej i wschodniej

Wkładkę założył: Krzysztof Kulesza (ROBiDZ Białystok), grudzień 2002
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: (ROBiDZ Białystok)

Wzór ODZ 1985

K R A M A R Z E W O

KOŚCIÓŁ FIL. P.W. ŚW. BARBARY

Zwartość: 8 fot.

widok od frontu

widok od str. prezbiterium

widok od str. pn.-wsch.

elewacja pn.

Zał. W. Borch III. 87
neg. w BBiDZ w Łomży

drzwi gł. wejścia

widok na prezbiterium

widok w str. chóru muz.

ołtarza w nawie bocznej

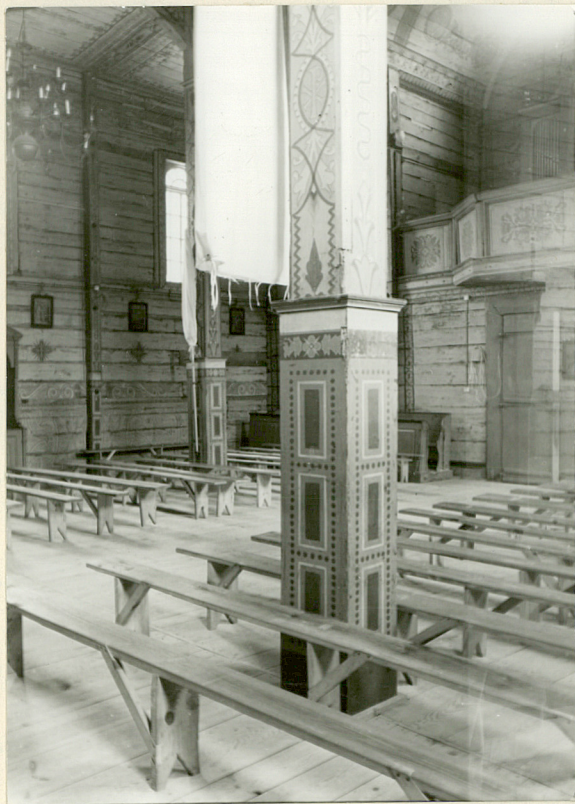
/pd./

K R A M A R Z E W O

KOŚCIÓŁ FIL. P.W. ŚW. BARBARY

Zawartość: 3 fot.

fragm. wnętrza

wnętrze- widok w str. chóru

sklepienie nawy

Zał. W.Boruch III.87

neg. w BBiDZ w Łomży